

# Mitt liv som mathantverkare

Margot Wikström

4.10.2017

YH Novia, Ekenäs

# Vad är mathantverk?

- Mathantverk skapar unika produkter med rik smak, hög kvalitet och tydlig identitet. Dessa tillverkas av i huvudsak lokala råvaror som förädlas varsamt, i liten skala och ofta på den egna gården. Kännetecknet för mathantverk är att människans hand och kunnande är med i hela produktionskedjan. Detta ger hälsosamma produkter utan onödiga tillsatser, produkter som går att spåra till sitt ursprung. Mathantverket lyfter fram mat med tradition, vidareutvecklar metoderna och skapar innovativa produkter.

# Mathantverk i Finland

- Skärgårdshavets biosfärområde
- Initiativ från en skärgårdsföretagare
- Vinterträff i Kasnäs 2011- ett nytt ord
- Studieresa till Jämtland oktober 2011
- Projektplan
- Projektledare oktober 2012
- Projektet startade i januari 2013

# Min väg till mathantverket

- Förädling på gården sedan 2003
- Etikettpåskrifterna blev långa
- Sockerhalten i produkterna
- Deltagande i studieresan oktober 2012/ Ahaa!
- Grundkurs i bär-och fruktförädling / Eldrimner mars 2012. Kontaktnät.
- Sedan dess förädlat enligt definitionen

# Långa etikettpåskrifter

- **Aroniagelè Aroniahyttelö**
- **Inneh: Aronia, socker, vanilja, citronsyra, pektin, karragen, natriumcitrat, kaliumsorbat, natriumbensat. Sis: Aroniaa, sokeria, vaniljaa, sitruunahappo, pektiini, karrageeni, natriumsitraatti, kaliumsorbaatti, natriumbentsoaatti.**
- **Tackork Bär & Grönsaker  
Bäst före 0912**
- **Tackorkvägen 31, 21660 Nagu  
300 g**
- **Svart vinbärssaft**
- **Mustaherukkamehu**
- **Inneh: Vinbär, socker, natriumbenzoat, bensoesyra. Sis: Herukkaa, sokeria, natriumbentsoaatti, bentsoehappo.**
- **Tackork Bär & Grönsaker**
- **Tackorkvägen 31, 21660 Nagu**
- **[www.tackork.fi](http://www.tackork.fi)**

# Mitt liv som mathantverkare

- Har påverkat och påverkar mig som person
- Jag tänker lite annorlunda
- Det har bara blivit såhär
- Jag är en berättare – människor uppskattar när man berättar *var allt kommer ifrån*, också *VATTNET*.
- Jag formulerar min kommunikation

# Mathantverk och kommunikation

- Det är mycket kommunikation
- Man måste vara tydlig
- Jag jobbar i nätverk och samverkar
- Kunder, nätverk, varuleverantör
- Media är intresserad av vad jag gör
- Unna varandra välgång

# Mathantverkare och företagare

- Enda möjligheten
- Pionjärarbete – nätverk viktigt
- Profilerings
- Försäljning
- Feedback
- Utveckling
- Fortbildning



# Produktutveckling

- Det viktigaste av allt
- Sluta aldrig utveckla
- Lyssna på kunderna
- Låt proffs bedöma dina produkter
- Gå på kurser med olika utbildare
- Se till att ha tillgång till ambitiösa kockar

# Food Scouting = bedömning av produkter



# SM i mathantverk 2013 Bedömning







# Kurser med olika lärare





# Olika lärare



# Våga!

- Vara mathantverkare
- Vara annorlunda
- Våga söka kunskap
- Gå mot strömmen
- Vara stolt över dina produkter

# Våga söka kunskap





# Våga prissätta

- Jämför aldrig med butikens priser
- Undantag: mathantverk i butik
- Räkna
- Ta med ALLA kostnader
- Det blir ett högt pris – så vadå?
- På med prislappen – motivera vid behov
- Prissätt rätt från början – svårt att korrigera

# Vad är det som kostar?

- Råvaran. Alltid prima!
- Arbetstiden x ca 1,65
- Övriga ingredienser, el/gas/redskap
- Förpackningen, etikett
- Lager
- Transport
- Försäljning

# Försäljningen

- Kostsam
- Marknad, reko, återförsäljare?
- Var professionell
- Skapa din egen kundkrets
- Pålitlighet, leveranssäkerhet, produktsäkerhet
- Tar tid
- Feedbacken
- Fyllda hyllor hela tiden

# Hur ser det ut?



# Ta bilder och var kritisk





# Strömmingsmarknad 2015 Åbo



# Det lönar sig



# Turismen

- Matturism
- Mathantverksturism
- Gårdsturism
- Cykelleder
- Ringvägen
- St Olofs Waterway



# Mathantverk och turism



# Att arbeta som mathantverkare

- Man jobbar väldigt ensam
- Ansvar för precis allting
- Kan bli splittrat
- Tung och obekväma lyft
- Hett, brännskador
- Slitage
- Halka

# Koka och smaka





# Koka mera



# Burkar och flaskor





# Mödan värt



# Råvaran

- Alltid den bästa
- Skördat vid rätt tidpunkt
- Hanterat varsamt
- Ursprunget
- Rätt hanterat
- Hygien
- Förpackningen av råvaran

# Mathantverkare

- Ge inte upp
- Stanna inte upp
- Gå vidare, framåt hela tiden
- Sätt upp mål
- Nå dem
- Sätt upp nya mål
- Sök upp dem som kan mera än du
- Utvecklas



# Vad kan vi uppnå?



# Allt är möjligt SM 2015



# **SM 2016**

Klassisk sylt Guld

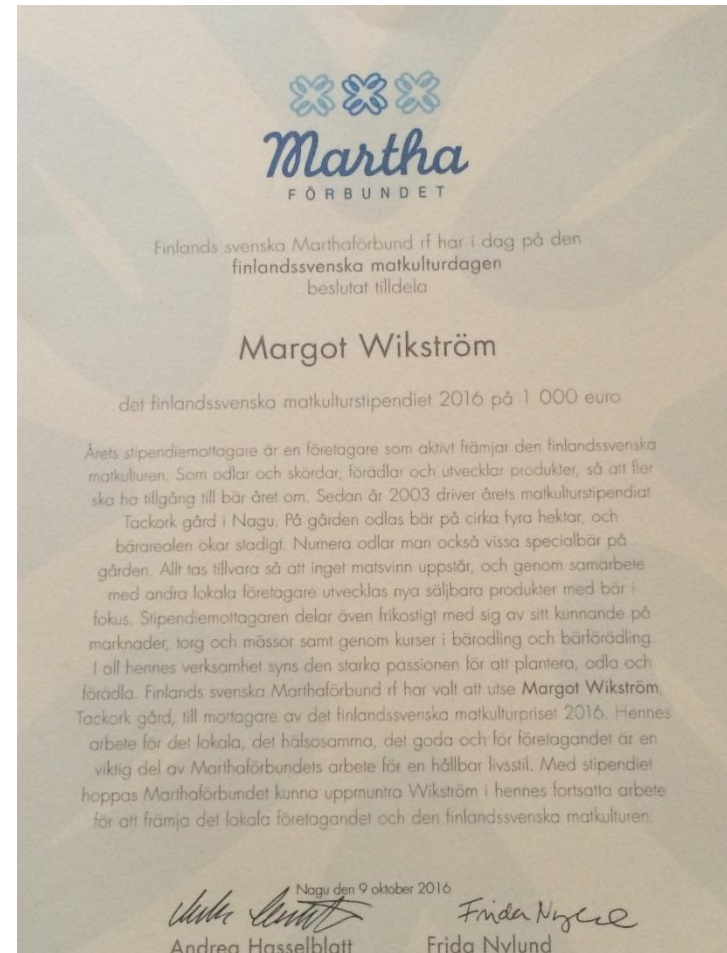
Saskatoonsylt

Tackork bär & grönsaker Finland

15

En välgjord sylt med vacker färg, bra konsistens och balanserad i sina smaker. En vuxensylt.

# Marthas matkulturpris 2016





# FM 2016



# Du kan vinna

- Alla har samma förutsättningar
- Gläds åt varandras lycka och framgång
- Håll ihop